

BOJI V TEKSTILNI INDUSTRIJI

Tekstilni baroni zahtevajo za ženske delavni tedenski štiri in petdesetih ur. — Prete, da bodo v nasprotnem slučaju premestili svoje obrate v južne države. — Jug uspešno konkurira s Severom, ker so proizvodni stroški dosti nižji.

FALL RIVER, Mass., 17. novembra. — Tekstilni tvorničarji Massachusettsa, kojih skupni naloženi kapital znaša več kot petsto milijonov dolarjev, in ki proizvedejo vsako leto blaga v vrednosti \$600,000,000 ter imajo zaposlenih nekako 125,000 delavcev, prete, da bodo premestili svoje obrate na jug, če ne bo zakonodaja preklicala postav, ki določa 48-urni delavni teden ter dovolila zaposlenja žensk tekom 54 ur na teden.

Pod vodstvom Ward Thorena, predsednika Awkright kluba v Bostonu, ki je obenem tudi zakladničar Merrimack Co., vodijo tekstilni interesi, posebno pa izdelovalci bombažnega blaga, energično kampanjo za preklic postav, ki določa delavni teden 48 ur. Ta postava je bila sprejeta leta 1919. Opozarjajo pri tem na velike nasebine, ki so se v zadnjih letih razvile na jugu, ki so vsled svoje cenene delavske moči, bližine bombažnih polj ter popustljive industrijske zakonodaje že izpodrinile Novo Anglijo s trga. Pozabljajo pa pri tem navesti, da se nahajajo tvornice na jugu večinoma v posesti tekstilnih interesov držav v Novi Angliji in da ne more biti vsled tega nobenega govora o kakšni konkurenci, temveč le o želji po večjih dobičkih.

Thoren je trdil, da je proizvodnja bombažnega blaga v Massachusettsu dosti bolj drago kot v vseh drugih državah, kjer obratujejo bombažne tvornice. V drugih državah znaša delavni čas od 54 do 60 ur in v Alabami ni sploh nikakih omejitev. Tekstilni tvorničarji trdijo nadalje, da dobe južni tvorničarji dosti več iz svojih tvornic in svojih strojev kot pa severni in da imajo razventega tudi nižje proizvodne stroške. Pravijo nadalje, da se morajo ravnati delavni pogoji v njih podjetjih po onih njih tekmecev in da je to mogoče le na dva načina: — potom večje produkcije za sedanje plače ali potom skrčenja plač za sedanjo tedensko produkcijo.

Voditelji tekstilnih delavcev, med njimi predsednik United Textile Workers MacMahon, izjavljajo, da so višji obratni stroški v tvornicah Nove Anglije posledica zastarelih strojev in delavskih metod in deloma tudi posledica slabe uprave. Odločno zavračajo poskus podaljšanja delavnega časa in skrčenja plač.

Jasno pa je, da je samo od tekstilnih delavcev Nove Anglije odvisno, če bodo zmogli podjetniki s svojimi zahtevami in željami ali pa ne. Takoj bi se morali pripraviti na odpor ter zayzeti odločno stališče proti vsakemu poslabšanju delavnih pogojev.

Nadaljni korak

Benita Mussolinija.

Skrivnostna namigavanja preobrnjenega diktatorja kažejo, da hoče zadati nadaljni udarec. Njegov namen je zatreti vse opozicijske glasove.

MUSSOLINI pravi

RIM, Italija, 17. novembra. — Diktator Mussolini je že dvakrat s skrivnostnimi frazami zastavil narodu uganko. Vsled tega se domneva, da bo v kratkem zopet izigral eno svojih najboljših kart. Prva teh fraz, ki je našla odmeva v političnih krogih, je bila zakrinkana napoved novega "revolucionarnega dejanja", objavljen v nekem pogovoru s poročevalcem Ordina Fascista.

V tem pogovoru je rekel Mussolini glede svojih nasprotnikov: štrajkom.

Na neki gotovi točki bo izvršeno dejanje, s katerim se bo zadušilo ves ta krik in to bo novo revolucionarno dejanje, s katerim se bo izpopolnilo revolucijo ter dovedlo do neizogibnega cilja.

Druga objava pa je prišla na zborovanju fašistov v Milanu. Tam je rekel Mussolini: — Sklepijem vas na sestanek v bodočem letu. Kraj našega zborovanja je nepoznan.

Politični opazovalci opozarjajo na to, da sta ostali obe frazi nepojasneni ter dajejo izraza mnemu, da namerava ministrski predsednik korak, kojega uspešnost je odvisna od molčečnosti.

Cena mehkega premo- gu se je zvišala.

Včeraj so začeli prodajalci prodajati mehki premog po \$14.00 tona. Mehki premog velja torej toliko kot je veljal trdi pred štrajkom.

"Razmere kot pred prohibicijo" pravi Zmernostna Liga.

Zmernostna liga pravi, da je opaziti sedaj prav toliko pijanosti kot pred uveljavljenjem m prohibicije.

Moderation League Inc. je objavila svoje poročilo glede pijančevanja v Združenih državah od leta 1914 do 1924.

Številke, — se glasi v poročilu, — so naravnost presenetljive. Kažejo namreč stalno naraščanje slučajev aretacij radi pijanosti in te številke dosegajo že one iz časov pred prohibicijo. Iz tega razloga se ne moremo izogniti sklepu, da se je izkazala Volsteadova postava kot popolno izjajevljenje, ker ni dosegla tega, kar je nameravala, — namreč pospešje zmnosti in treznosti.

Poročilo je bilo odobreno od odličnih mož, med katerimi sta tudi Kermit Roosevelt in prejšnji senator in državnik Elihu Root.

Znani prohibicijski agent Izzy Einstein, ki je napravil v kratkem času petih let lepo premoženje s svojim "izvajanjem" prohibicijske postav, in ki je bil z drugimi vred pred par dnevi odstavljen, ne ve sicer še, kakšni so njegovi načrti za bodočnost, a za trdno je sklenil, da se ne bo več vrnil na svoje prejšnje mesto kot poštni uradnik. On pravi, da sploh noče več delati za zvezne oblasti ki so se izkazale tako "nehvaležne" napram njemu, ker so mu celih pet let dovoljevale prosto in fino življenje uničevalca opojnih pijač.

Zapleten položaj na Kitajskem.

Ruska bela brigada v Šantungu je bila uničena. — Čete Čanga so se uprle ter pričele streljati na proti-revolucijske narje.

MOSKVA, Rusija, 17. nov. — Pred svojim odpotovanjem v Peking je izjavil sovjetski poslanik na Kitajskem, Karakhan, da si dogodki na Kitajskem nasprotujejo na tak način, da je nemogoče ustvariti si pravo sliko dejanskih razvojev.

Dostavil je, da so ostali tekom dveh mesecev njegove odsotnosti odnosi med Kitajsko in sovjetsko republiko prav tako prijateljski kot so bili ob času njegovega odpotovanja iz Pekinga.

Glede vojaškega položaja je rekel poslanik, da je po njegovem mnenju armada generala Čang Tsolina, mandžurskega vojvode, dosti močnejša kot katerakoli druga armada na Kitajskem, da pa so simpatije naroda na strani generala Fenga, takozvanega krščanskega generala.

Med četami Čanga vlada velika razcepljenost, — je rekel Karakhan, — dočim ni opaziti v armadi Fenga nikake razcepljenosti. Ta armada, — je dostavil, — je pod enotnim revolucionarnim vodstvom ter predstavlja najmočnejši element za neodvisnost Kitajske.

TSINGTAO, Kitajska, 17. nov. — Peta Šantung divizija generala Čang Tsolina se je včeraj uprla ter pričela streljati na rusko belo brigado, ki je bila priključena armadi Čanga. Poroča se, da je bila večina Rusov ubita.

MRS. COOLIDGE IN MRS. JARDINE

Slika nam predstavlja (na desni) ženo ameriškega predsednika in ženo ameriškega poljedelkega tajnika Jardina. Fotografirani sta bili na cvetlični razstavi v Washingtonu.

Zavez. poslanica o zased. ozemlju.

Zaveznički s o izročili nemški vladi v Berlinu poslanico, ki se tiče evakuacija Koina. — Izpraznenje bo završeno dne 31. januarja.

BERLIN, Nemčija, 17. nov. — Na letnem zborovanju nemške nacionalne stranke so zmogli nepopustljivi nad zmernimi. Po dolgi debati je bila sprejeta odločitev, katera poziva k enotnemu odporu ter neizprosni boju proti dogovorom, sklenjenim v Locarno, ker ti dogovori baje ne vpoštevajo zadosti življenjskih interesov Nemčije.

Nepopustljive, ki principijelno zavračajo varnostni dogovor, sklenjen v Locarno, vodi dr. Hegert, zmerne pa grof Westarp. Med slednjimi se nahajajo veleindustrijski, ki pripadajo stranki kot člani, in pretežna večina plemstva, v kolikor je zastopano v stranki.

Na včerajšnjem sestanku stranke je slednjo zastopalo dva tisoč delegatov. Zagovorniki sklepa so uveljavljali, da ne nudi dogovor, ki je bil sklenjen v Locarno, nikakih jamstev pred sankcijami ali nadaljnjim napadom na nemško ozemlje. Vsled tega tudi baje ni izključena možnost, da bi postala Nemčija zopet vojno polje tujih interesov in ambicij. Vlado kritizirajo, da ni izposlovala nikake izpremembe v razmerju v drugem in tretjem pasu in obnega datuma za splošno ljudsko glasovanje v Saar dolini. Dali so tudi izraza ogorčenja, ker ni vlada nala vprašanja vojne krivde Nemčije.

Prihodnji teden bo zahteval kancler Luther od nemškega državnega zbora ratifikacijo varnostnega dogovora, sklenjenega v Locarno. V tukajšnjih parlamentarnih krogih so mnjenja, da je pogodbi zastopljena večina.

PARIZ, Francija, 17. nov. — Svet zavezniških poslanikov je poslal včeraj v Berlin poslanico, v kateri se glasi, da so zavezniški izpraznili kolonsko ozemlje. Izpraznenje se bo pričelo dne 1. decembra in bo, če le mogoče, zaključeno dne 31. januarja.

Poslanica bo jutri istočasno objavljena v Berlinu, Londonu in Parizu. Nadalje se daje v poslanici izraza želji zaveznikov, da čimprej odpokličejo iz Berlina zavezniško vojaško-kontrolno komisijo.

Noel kriv umora po prvem redu.

Mladič je takoj pričel z bojem, da uide električnemu stolu. — Njegov zagovornik je vložil priziv. — Porota, ki ga je spoznala krivim, se je posvetovala sedemdeset minut. — Mladi človek je molče sprejel odločitev.

Zagovornik Harrison W. Noela starega štiri in dvajset let, je objavil, da bo takoj vložil priziv proti pravoreku porote, da je kriv umora črna soferja Raymonda Pierce, kojega avtomobila se je Noel takoj nato poslužil, da odvede in umori šest let staro Mary Daly.

Noel, katerega bo prihodnji ponedeljek obsodil sodnik Caffrey na smrt v električnem stolu, je sprejel pravorek z isto brezbriznostjo, katero je kazal tekom cele obravnave.

Bil je edini član svoje družine, ki je slišal pravorek, ker ni bilo v dvorani niti Mr. in Mrs. Daly, starišev umorjene deklice, niti vdove umorjenega soferja.

Mrs. Noel, mati morileca, ki je skoro zbolela potem ko je skušala, zaslišana kot priča rešiti svojega sina, ni hotela razpravljati o pravoreku ter le rekla:

— Dečko je absolutno blazen.

Dix Noel, oče dečka, odvetnik v New Yorku, ki ni hotel najeti zagovornikov za svojega sina, se je nahajal v nekem klubu, ko je bil objavljen pravorek.

Ničesar ni hotel izjaviti glede izida procesa.

David Daly, oče umorjene deklice, je bil priponil:

— Mislim, da to zasluži.

Porota je le dvakrat glasovala ter se glasi, da je šlo pri tem le za duševno stanje obtoženega.

Nemška trgovska delegacija v Moskvi.

MOSKVA, Rusija, 16. nov. — Sem je dospela posebna delegacija nemških trgovskih in rudniških izvedencev. Ruska vlada bo sklenila z njo pogodbo za nakup velikega števila strojev.

Stroji, ki jih bo rabila boljševiška Rusija v svojih rudnikih, bodo veljali nad trideset milijonov dolarjev.

WHEELER PROTI BRUCKNERJU

Vrhovni prohibicijski apostol Wheeler je zatožil pri predsedniku Coolidge-u newyorškega zveznega okrajnega pravdnika Bucknerja, "ker da je baje potuho" butlegarjem. — Rekel je, da so majhni kršilci sploh varni pred zasledovanjem.

WASHINGTON, D. C., 17. novembra. — Pogon proti "slackerjem" v suhaških vrstah je pričel Wayne Wheeler, glavni zagovornik Antisalonke lige v Washingtonu. V tem smislu je obvestil včeraj predsednika Coolidge-a in vso administracijo. Sporočil je predsedniku, da pravdniki Združenih držav v New Yorku, Buckner in drugi zvezni uradniki, katerim je poverjeno izvedenje prohibicijske postav, podpirajo butlegarje v svojem stališču napram gotovim kršilec postav.

Obisk Wheelerja v Beli hiši razlagajo kot svarilo ne le na naslov Bucknerja, temveč tudi pomožnega zakladniškega tajnika, generala Andrews, da bo Antisalonka liga protestirala kjerkoli bo prišel od uradnikov kak migljaj, da se namerava prezreti "hip-pocket" butlegarja v pogonu proti kršilec suhaške postav.

Clanom kongresa so sporočili, da je imel migljaj iz Washingtona, da bodo zvezni uradniki posvetili svoje napore velikim kršilec, ter ignorirali manjše za posledico povečanje števila manjših kršilcev.

V formalnem ugotovilu po svojem obhodu iz Bele hiše je rekel Wheeler: — Opozoril sem predsednika na stališče nekaterih zveznih uradnikov, ki pravijo, da ne bodo izvedli narodne prohibicijske postav proti gotovim razredom kršilcev suhaške postav. Tako stališče je nevzdržno, in v državah, v katerih nimajo nikakih državnih ali krajevnih enforcement postav, je to migljaj kršilec postav, da lahko kršijo postav, ne da bi jim bilo treba bati se zveznega zasledovanja. Noben zvezni uradnik, ki rešpektira uradno prisego, ne bo rekel, da ne bo izvedel gotovega dela zvezne postav.

Tudi če so "slacker" države kot Maryland in New York razobesile belo zastavo ter se začasno udale žganjarskim kriminalcem, ni to še noben vzrok, zakaj naj bi vlada Združenih držav sledila njih vzgledu v svojem postopanju s takozvanimi manjšimi kršilci.

Prodajati opojne pijače je kršenje postav in ustave, in to ni manjša kršitev če jo vrši manjši butlegar.

Odgovor okrajnega pravdnika Bucknerja na pretnjo Antisalonke lige je obstajal v nadaljnjem pozivu za zvezno nižje sodišče, ki naj bi se pečalo z manjšimi kršilci suhaške postav.

Obglavljenje morileca.

Angerstein, ki je usmrtil osem članov svoje družine, potem pa zažgal hišo, v kateri so se skrivali Danes jutraj so obglavili Karla nahajala.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.80 2000 Din. — \$37.40 5000 Din. — \$93.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.20 500 lir \$22.00

300 lir \$13.50 1000 lir \$43.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljate, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslani najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENE PUBLISHING COMPANY,
(A Corporation)

Frank Sakser, president

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En celo leta velja list za Ameriko	Za New York za celo leto — \$7.00
in Kanado — \$6.00	Za pol leta — \$3.50
Za pol leta — \$3.00	Za tuzemstva za celo leto — \$7.00
Za četrt leta — \$1.50	Za pol leta — \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem tedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnišev, prosimo, da se nam tudi prejene bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2976.

NEČLOVEŠKA JUSTICA

Harrison Noel je bil večeraj v Newarku od dvanajstih dobrih in zvestih mož spoznan krivim umora po prvem redu. Predsedujočemu sodniku ni preostala nobena druga izbira kot izreči smrtno obsodbo.

Harrison Noel, ki je umoril dva človeka, med tema šestletno deklico, je duševno bolan, neozdravljivo duševno bolan. To je so glasno potrdilo šest psihiatrov ali izvedencev glede duševnih bolezni, ki so bili poklicani od obrambe in javnega obtožitelja kot zdravniški izvedenci. Nadalje je bilo na razpolago tudi pričevanje izvedencev dveh zavodov, — javne umobolnice ter nekega privatnega sanatorija, — kajti oba ta zavoda jamčita soglasno, da je sedaj dvajsetletni mladi človek neozdravljivo duševno bolan in da je neizprosno izročen progresivni paralizni duha in duševnih sposobnosti. Mati obtoženega je, zaslišana kot priča, navedla bolniško zgodovino družine ter nudila s tem nadaljni dokaz, da imamo v tem slučaju opravljen z duševno močno bolnim, — če je bilo sploh treba še kakkega nadaljnega dokaza.

Tudi vsak lajik je moral priti do spoznanja in prepričanja, da je nastopil mladi Noel pod neodoljivim pritiskom. O kakšni samokontroli ali o najbolj vulgarnem obvladovanju strasti ni moglo biti v tem slučaju govora. On je moril, ker je moral moriti, ne pa ker je hotel moriti. Radi tega je tudi pred postavo in pravico neodgovoren. On spada v blaznijo, ne pa v ječo in še dosti manj na električni stol. V kaznilnico pa spadajo oni, ki so odgovorni za to, da je bil izpuščen iz blaznice ali umobolnice.

Težko bi bilo predstavljati si večje barbarstvo kot bi bil tak "postaven" umor umobolnega, katerega naj se spravi iz sedanjega v drugi svet raditega, ker je izgubil svoj najdragocenejši zaklad, zdravje svojega duha. In to naj bi se zgodilo povsem "postavnim" potom. Niti najmanjše razlike ne moremo najti med temno-katoliškim Srednjim vekom, ki je stavljali uboge histerike in somnambule radi "krivoverstva" na grmade ter sedanjim, takozvanim prosvitljenim časom, ki hoče odvleči ubogega blaznega na morišče.

Harrison Noel je sin premožnega odvornika. Ker pa je bil oče začaje strahopeten, da bi se zavzel za svojega sina, — ki se danes mogoče pokori za spolne blodnje svojih očetov — smi videli tragično postavbo matere na pričevalnem stolu, ki je z nikdar ugaslo materinsko ljubeznijo izdala svoje družinske skrivnosti, da reši svojega sina, kateremu preti smrt.

Oče Noela je tudi politik. Ker se je obrnil od svojega sina, — najbrž da se izogne neprijetnim vprašanjem na pričevalnem stolu, — je odrekla sila, ki drugače v tej deželi nikdar ne odreče: — politiki si niso prizadevali, da resijo blaznega morileca.

Ne vjerjamo, da bi bil Noel dejanski usmrten. Žice bodo kočno vendar še povlekli ter izrekli pomilosočenje. S tem pa še davno ne bo odpravljen sramotni madož na že tolikokrat onadeževani "justici" New Jersey, da je sploh mogel biti neozdravljivo blazen človek obsojen na smrt za zločine, katere je moral izvršiti tudi če bi jih ne hotel.

XIII. POŠILJATEV ZA "DOM SLEPIH" V LJUBLJANI.

Po tajniku dr. Sv. Antona, Stev. 108 J. S. K. J., Youngstown, O.	\$10.00
Frank Pavlich, 170 Glen St., Brooklyn, N. Y.	\$ 5.00
Anton Tomazich, Box 395, Verona, Pa.	\$ 3.00
Joe Maurin, P. O. Bx 500, Butte, Mont.	\$ 1.00
Frank Lenhart, 751 E. Baket St., Flint, Michigan	\$ 1.00
Joseph Mauser, 961 East 143 St., Cleveland, Ohio	\$ 5.00
Frank Kotnik, Box 678, Yuneau, Alaska	\$ 3.00
Louis Gerzel, Box 124, Ellwood City, Pa.	\$15.00

Skupaj ... \$43.00 D. 2,365.00

Preje objavljeni darovi D. 181,934.05

Skupaj ... D. 183,999.05

Justifikacija angleškega finančnika v Rusiji.

Kakor poročajo londonski listi, se je te dni izvršila v Moskvi justifikacija znanega ravnatelja londonske delniške družbe "Arkos" Kwiatovskega, ki je energično deloval za vzpostavitev gospodarskih odnosov med Anglijo in sovjetsko Rusijo. Med njim in moskovsko vlado je prišlo svoječasno do spora, ker mu je sovjetska vlada zabranila potovanje v Rusijo. —

Po Čerernovem odpotovanju pa je dobil pisмено povabilo, naj pride nemudoma v Moskvo. Istočasno je sovjetska vlada pripoznala njegove zasluge za zblizanje med ruskim in angleškim gospodarskim svetom. Ko je pa došel v Moskvo, so ga iz neznanih razlogov aretirali in brez vsake obsodbe justificirali.

"MISS AMERICA" V INDIJANSKI NOŠI

Californičanka Fay Lampier, ki je bila letos proglašena za najlepšo in najpopolnejšo Amerikanko, je obiskala te dni indijanske družbo, ki nastopa v Criterion gledališču v New Yorku. Pri tej priliki se je oblekla v indijansko nošo ter se dala slikati z malim Indijancem v naročju.

Dopis.

Pittsburgh, Pa.

Tu pri nas, v takozvanem črnem Pittsburghu, so delavske razmere bolj srednje, kakor po drugih krajih Združenih držav. —

Gre pač po poklicih, kamor pač delavce spada. Navadnemu delavcu in če je še družinski oče več otrok, njemu je pa pot s trnjem posuta ob sedanjih draginjah in velikih stroških. Gledati mora na vse načine, kako bo preskrbel svojo družino, končno pa mora dajati od svojega zaslužka še v druge dobrodne namene, tako da je res težko. Z dobro voljo moramo tudi v tem oziru korakati naprej.

Saj smo vsega vajeni. Gledati moramo, da bo tudi naša mladina krepko korakala po začrtani poti bodisi v društvenem, kulturnem ali javnem življenju.

Poletna doba je minila in z njo tudi naši izleti in društveni pikniki. Sedaj pa stopamo v tužno jesen in dolgotrajno zimo, zato si moramo zopet kaj izmisliti za te dolge zimske večere. Poleti se zabavamo v prosti naravi, pozimi pa v slovenski dvorani na 57. cesti. Kakor je bilo v prejšnjih letih dozdaj, tako upam, da bo tudi v bodoče. Kolikor mi je znano, bodo naša slovenska društva v Pittsburghu, pripadajoča raznim organizacijam, priredila različne zabavne večere in bankete v to ali ono svrhu. Moja želja je, da posetimo vsako prirediteljo, če le moremo ter da drug drugemu pomagamo in skupaj držimo, ne glede na strankarstvo. Naj vsak pripada že sem ali tja, vedimo vedno, da le v združenju je moč. To velja v vsakem oziru, političnem, narodnem, gospodarskem in kulturnem.

Vzemimo si za vzgled druge narode, kako oni napredujejo, ker so slezni in se vzajemno podpirajo. Tako moramo iti tudi mi, ameriški Slovenci z duhom časa naprej. Ko že o tem pišem, naj tudi omenim, koliko več ugleda ima človek, če je ameriški državljan. Zato naj vsak priseljenec gleda, da postane čim prej državljan te velike dežele. Dne 3. novembra so se vršile tukaj mestne volitve in odboj K. S. Doma je povabil naše mestne nove kandidate na političen sestanek 28. oktobra v Domu. Povabljeni so bili tudi bratje Hrvatje. In res, kandidati so imeli kratke govore ter se lepo izrazili o nas Slovencih ter nam obljubili vsestransko pomoč v tej ali oni zadevi. — Moj namen je, da gremo sedaj krepko naprej, zlasti oni, ki mislijo tukaj ostati. Pride naj do sporazuma, da bomo lažje shajali.

Na Martinov večer je priredilo Slovensko Pevsko Društvo Triglav zabavni in družinski večer s prav prijetno domačo zabavo z dobro postrežbo. Tudi jaz, kot podporni član tega društva sem posetil ta zabavni večer, in mi ni žal. Vsega programa ne morem tukaj navesti, kakor tudi ne imenovati vseh oseb, ki so vso stvar

priradile, vendar pa mislim, da je bil vsakdo zadovoljen z napredkom društva Triglav.

Društva Triglav se lepo zahvaljuje za lep sprejem in postrežbo, ki smo je bili deležni.

Dragi pittsburski Slovenci! — Moja želja je, da se čimprej združimo, kot sem že omenil, ne glede na strankarstvo. Delujmo skupno ter pokazimo složnost in svojo lojalnost napram naši novi domovini, da bodo videli Amerikanci, da smo tudi mi, čeprav izinozemci, kulturni narod, ki smo vredni spoštovanja.

Pozdrav vsem čitateljem, listu pa obilo naročnikov. Seveda imam tudi druge slovenske časopise kot član raznih organizacij, toda kar je stvarnega čitam, drugo pa izpustim.

Z bratskim pozdravom!

Louis Kompare.

Raznoterosti.

Fosfor v kavi

Pred porotnim sodiščem v Kemntu je sedela 63letna kmetica, vdova Regina Birk iz Doesingena. Obtožena je bila umora svojega moža. Meseca februarja tek, 1. je dala svojemu možu dvakrat dozo fosforja, kakor se rabi v kmetijstvu za pokončevanje poljskih miši. Obtožena je raztopila fosfor v vročem mleku in ga potem prinešala kavi. Že v preiskovalnem zaporu je priznala zločin z javno, da ji je bilo življenje z njenim možem neznesljivo, dočim je živel s svojim prvim v najboljšem zakonu.

Rekla je, da gre raje v prisilno delavnico kakor pa da bi še dalje živel s takim človekom. Baje njen drugi mož Birk mnogo pije in je potem nasilen in surov ter je svojo ženo tudi grdo pretepal. Državni pravdnik je priznal, da je obtoženka res mnogo duševno trpela, toda umor je popolnoma dokazan in on ne more nič drugega storiti nego predlagati smrtno kazen. Branitelj je storil svojo dolžnost ali obžaloval je, da ne more navesti posebnih olajševalnih momentov. Sodba se je glasila na smrt. Birkova jo je sprejela povsem mirno.

Maharadža Pačialski,

knez z nešteti milijoni, je sedaj po desetletnem bivanju zapustil London. Na kolodvoru se je nagrmadilo dobrih 300 kovčkov, zabojer in druge prtljage, v katerih so bile večinoma razna darila, ki jih je bil knez nakupil v Londonu za svoje indijske prijatelje. Maharadža je kupil na Angleškem tudi krasen avtomobil in sto policijskih psov, s katerimi ima veliko veselje. Vsa ropotija je že na potu v Patialo. Knez si zopet najame poseben parnik, s katerim se s svojim obsežnim spremstvom popelje domov.

Peter Zgaga

Dvajsetletni fant Noel, ki ima na vesti smrt šestletne deklice in nekega zamorskega soferja, je bil obsojen na smrt. Če se pravica ne bo dala omehčati, bo umrl v električnem stolu.

Če je smrtna kazen upravičena ali ne, naj drugi odločujejo. Pri tej priliki bi bilo pa vseeno umestno vprašati:

— Kakšno kazen zaslužijo ljudje, ki more mlada dekleta, še napel-otroke, s tem, da jih silijo delati po osem do deset ur na dan ter črpajo iz njih srčno kri in življenjski mozek?

Kakšno kazen zaslužijo veljaki po južnih državah, ki neprestano zmogavajo uboge zamorce in jim ne dajo niti toliko prilike, da bi živeli že vsaj napol človeško življenje?

In pomisliti je treba, da so ti izkoriščevalci že vsaj deloma pri zdravi pameti.

Devet ameriških zrakoplovecv bilo šlo pomagati Francozom v njihovem boju zoper Maročane, kateri se bore za prostost.

Par mesecev so bili v francoski službi. Skoro sleherni jutro so se dvignili ter spustili par bomb na maroške vasi.

Kako bodo opravičili pred svetom in pred svojo vestjo to svoje dejanje? Najbrž bodo rekli, da so se borili za civilizacijo.

Toda pomisliti je treba, da človek, ki je v francoski službi, še ni v službi civilizacije.

Ženske so res čudne. Tako čudne, da jih ni mogoče pogruntati. Ali ste že slišali katere, ki je rekla, da samo zastranega nočla grešiti, ker je grešiti greh? Jaz sem jo slišal, pa bi skoro rekel, da ji ne verjamem.

Iz vseh strani poročajo o potresih.

Zemlja se trese, pa tudi ljudje se tresejo in trepetajo. Posebno se tresejo in trepetajo v Ameriki tisti, ki se niso za hudo zimo prekrbneli s premožem.

Zahvalni dan se bliža. Počem bomo purani, se ne ve.

Najbrž bo pa rekel marsikateri družinski oče: — Veliko ljubši mi je kos govejega mesa kot pa najbolj tolsti puran.

Zvezdoznanci so učeni moške. Vsega vruga vam izračunajo.

Tako so naprimer natančno izračunali, da se bo po preteku petsto milijard let naša zemlja trešila s planetom Jupitrom in da bo tedaj šlo vse v franže.

Ko sem prečital to vest, mi je bilo tesno pri sreju.

Globooko sem se pa oddahnil, ko sem naslednjega dne čital, da je bila v poročilu tiskovna pomoč in da se bo zgodilo to šele po preteku šeststo milijard let.

Na svetu je še vedno dosti ljudi, ki nimajo drugega dela kot preiskovati in ugibati, zakaj je izbruhnila svetovna vojna in zakaj je bila Nemčija poražena.

Neki gemski učenjak je te dni odločno izjavil, da so bili Nemci zato premagani, ker niso imeli zadnje mesece ničesar drugega za jesti kot repo.

S tem je dal zaveznikom slabo izpričevalo ter v nič podelal vse njihovo vojaštvo.

Torej na eni strani je bil ves zavezniki svet, na drugi strani pa izbrpana Nemčija s svojo edino zaveznico — kislom repo.

V neki zapadni državi je obsodil sodnik nekega zločinca za celo kopico pregreh na sto let ječe.

Sodnikova beseda je sveta. Sodniškemu odloku se je treba pokoriti. Bog ve, če bo zločinec zmogel v tem oziru ugoditi postavi?

Tudi v Nemčiji je precej močna stranka prohibicistov. Te dni so imeli zborovanje in sicer v neki pivovarni.

To je pravilno. So bili že vsaj v bližini studenčka in jim ni bilo treba v steklenički nositi pijače seboj.

Novice iz Jugoslavije

Skrivnostna tihotapska ladja.

Že tekem preteklega meseca je dobila policija na Sušaku obvestilo, da prevaža skoro vsako noč neki motorni čoln z jugoslovansko zastavo tihotapsko blago z Reke na otok Krk. Policija je razvila takoj živahno delovanje.

da zasadi tihotapee prav na delu. Seveda to ni bilo tako lahko. Približno pred 14. dnevi je opazil neki detektiv v viharini temni noči na morskem površini skrivnostno luč, ki se je na potu z Reke približevala otoku Krku in nato nenadoma izginila. Policija je dobila, da gre za tihotapsko toplotu, ki se je posluževala majhnega motornega čolna in v tihotapljalna razno blago iz Italije v Hrvatsko Primorje in na otok Krk. Motorni čoln je naložil svoje blago na Reki in se vozil običajno v smeri "Velikih Vrat" do otoka Cres.

krenil potem mimo otoka Krka ob jugoslovanski obali.

O dogodku je bil takoj obveščen pomorski oddelek finančne kontrole, nakar je dobilo moštvo motornega parnika "Neznani Junak" ukaz, naj odpluje takoj na morje. Na tem parniku se nahajajo strojna, močan reflektor, radio-potaja in dobro oboroženo moštvo. Na parniku se je ukrcalo še več redarjev, nakar se je odpeljal takoj v smeri proti otoku Krku. Ko se je približal otoku, so takoj začeli delovati njegovi reflektori in v daljavi je bilo pa opaziti skrivnostni motorni čoln. Še predno so se mogli tihotapei pripraviti na odpor, je že ležal "Neznani Junak" poleg motornega čolna. Mornarji in redarji so skočili v tihotapski čoln in takoj ugotovili, da so napravili zelo dober plen. Arretirali so pet tihotapeev, vse z Reke, nekaterim pa se je posrečilo še pravočasno ubežati.

Volkovi v Hercegovini.

Večkrat se je že poročalo o volčji zverjadi, ki divja v Hercegovini ter povzroča ondodnemu prebivalstvu veliko škodo. Volčje tolpe so posebno opasne takim krajem ki so zaprti in izolirani, teh pa je na hercegovskih tleh zelo mnogo. Ljudstvo more braniti v takih primerih komaj lastno življenje, na boj proti škodljivcem pa ne utegne misliti.

Zadnje dni se je pojavil v Vrtjašu poleg Mostarja trop krvoločnih volkov, ki so navali na stajo kmeti. Mita Berberovića. Može je imel šestintrideset ovac, ki so bile zaprte v ograjenem prostoru. Volkovi so se vrgli nanje in poklali vse živali razen štirih. Dvaintrideset glav je bilo deloma razklanih, deloma raztrganih in razmesarjenih. V bližini te staje je bilo še več ovčjih čred v ograjah, a teh niso volkovi niti povohali.

Napad je vzbudil v Hercegovini velik strah pred volčjimi krdeci v bližnji zimi, ki obeta postati zgodnja in ostra ter bo radi tega črna zima na čmetje jadrnih hercegovskih seljakov.

Obupen čin bedne matere.

Nenavaden prizor se je odigral te dni zjutraj na Dunaju v bližini donavskega kanala. Ob pol 8. uri so videli tankaj zaposleni delavci hiteti žensko srednjih let z otrokom v naročju proti Donavi. Ženska si je na nabrežju privezala otroka na hrbet in je skočila v vodo. Dva delavca, ki sta pravočasno opazila čin, sta naglo skočila za njo v vodo ter sta rešila mater in otroka. Ko sta ju prinesli na suho, so ljudje videli, da je bil otrok enoletni deček, katerega ni hotela mati ostaviti tujim ljudem.

Nesrečno mater in otroka so prenesli v bolnišnico, kjer se je izkazalo, da je samomorilna kandidatka 28-leta Beti Rognarjeva, katero so gnale v smrt nevdružne domače razmere. Radi bede in pomanjkanja je že davno sklenila napraviti konec svojemu življenju, a ni hotela, da bi ostal otrok sam in bi moral trpeti še bolj kakor ona. Radi tega je hotela nesti s seboj v smrt tudi svojega enoletnega sinčka. Upanje je, da bo sta mati in otrok rešena in da bo nesrečni korak Rognarjevi za vedno v podluk, da svet vendarle ni tako črn, kot si ga je predstavljala pred tem samomorilnim poskusom.

Ubit na konju.

Nad Mostarjem je te dni divjala silna nevihta, nakar se je v okolici še utrgal oblak. Vselej velikega deževja je reka Neretva taklo narasla, da je na več krajih prestopila svoje bregove. Pri va-

Udrženje ruskih književnikov in novinarjev v emigraciji, ki obstopi že več let v Parizu dobi se taj svojo sekcijo v jugoslovanski prestolici. Sekcija začne v kratkem izdajati svoj časopis v srbskem in ruskem jeziku, namenjen v prvi vrsti tesnejšemu spoznavanju jugoslovanske in ruske kulture.

Sekcija je razen tega angažirala slavnega književnika Kuprina, da poseti Beograd in priredi tankaj nekoliko javnih predavanj.

Pred beograjsko javnost stopi odsek s svečano akademijo v dvorani nove univerze. Govorili bodo Nikolajevič, Božović in Anđić. Akademija se zaključí s koncertom.

Ubit na konju.

Nad Mostarjem je te dni divjala silna nevihta, nakar se je v okolici še utrgal oblak. Vselej velikega deževja je reka Neretva taklo narasla, da je na več krajih prestopila svoje bregove. Pri va-

VAŠI PRIHRANKI SO VAŠA NAJBOLJŠA ZASLONBA!

Najsi bode še tako skromni, vendar so Vam zaslonba, na ko-jo se lahko zmiraj zanesete.

Hranjenje je že samoobsebi vrlina in korist, a temvečja je korist, ako se prihranki naložijo v sigurno banko, katere plačuje primerne obresti.

Vložite tedaj svoje prihranke pri nas na —
"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

kjer Vam nosijo 4% obresti na leto. Mesečno obrestovanje. Sigurnost zajamčena pod nadzorstvom države New York.

Vse bankovne posle izvršujemo brzo, točno in solidno.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOVANSKA POTNIŠKA POSLOVNICA V AMERIKI!

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

KORZARJI.

(Nadaljevanje.)

3

Tri dni pozneje je ob solnčnem vzhodu fregata spustila svoje sidro v pristanišču Tortuge in galijona tik za njo ob pozdravnem grmenju topov z zapadne trdnjave in iztočnega stolpa. Na obali pa so se zgrinjale množice, ki so prišle obkroževati dragoceno plen in ki se niso mogle dovolj načuditi, kako je korzar samo z dvajsetimi topovi in maloštevilno posadko le mogel napasti in potem celo zavzeti tako velikansko vojno ladjo prvega reda. Še posebno so se čudili, da se na "Lepi podlasici" po tako hudi in ostri bitki ni videla nobena strgana vrva in da njene stene ne kažejo sledov topovskega ognja. Vsi prisotni Flibusteji in korzarji in vsi drugi bitki in ognja vajeni mornarji in pustolovci začutili, kako se raste njihova itak visoko spoštovanje pred Tomažem in njegovo ladjo.

Gospod de Ogeron, kraljevi namestnik, je celo naglasil svoje spoštovanje, da to pot ni počakal, da ga zmagalet prvi poseti, in da mu pride polagat račune. Prehitel ga je in se v lastnem čolnu pripeljal k "Lepi podlasici", kjer se je ljudomilo in veselo objel s Tomažem ter mu zatrdil, da velja ta objem in njemu samemu v imenu kralja, ker se tudi on veseli, da ima takšnega podanika, in še celo iz Saint Maloa, zvestega in ponosnega primorskega mesta, ki se sme ponašati s svojim sinom. Po tem slovesnem sprejemu se odpravijo vsi trije, namestnik, Tomaž in Ludvik Gueule, v svečani procesiji v kapelico, ki je Tortugi služila za katedralo, in se tam zahvalijo Bogu za veliki uspeh, kakor se spodobi dobrih katolčanom.

Nato so prišli na vrsto druge in nič manj važne zadeve. Za enkrat so odložili vprašanje, kaj naj se zgodi z jetniki. Najprej so jih spravili na kopno ter jih izročili gospodu de Ogeronu v varstvo. Ta jih je večino vtaknil v ječe, najkrepkeje pa je izbral in jih poslal na delo na svoje plantaze. To je bilo vse le začasno, dokler se ne določi višina odkupnine. — Le prevzvišeni nadškof iz Santa Fe je imel boljše in svojemu visokemu stanu primerno usodo. Vrnili so mu svobodo in ga celo odpravili v bližnjo špansko luko Santjago na otoku Kubi. Visoki gospod je bil zelo ganjen, čeprav je venomer trdil, da so mu kožo odrli in da so vzeli od njega mnogo previsoko odkupnino, celih sedemdeset tisoč španskih zlatnikov, kar je enako tisoč francoskim funtom, ki so jih zahtevali od njega namesto izprva pomnjenih 14 tisoč, ki so bili le peti del končne res dosežene odkupnine. Tehanti, korarji, arhidijakoni in dijakoni iz nadškofovega spremstva so ostali na Tortugi za talec, da bo nadškof odkupnino res poslal. Eno samo izjemo so nadškofu dovolili: Na njegove prisilne prošnje so mu pustili lepega dekca, ki ga je nadškof izrečno zahteval, "da mu streže pri vsakdanjih masah". To uslugo so napravili nadškofu tem rajši, ko je gospod de Ogeron po svoji tajni policiji izvedel, da ta nadšve ljubi cerkveni strežaj ni nič več in nič manj ko škofov lastni, pravi sinko. Vsak poštenjak bi se bil pomišljal ločiti očeta in sina zlasti ker ni bilo pravi nikakega vzroka za tako trdosrčnost.

Popravljanje galijone je dobro napredovalo. Na Tortugi je bilo dovolj jamborov, rajn in vrvi razne vrste za vse potrebe. Sedaj so vse to, kar so maloneške krogle na galijoni pokvarile, kar najhitreje nadomeščali in obnavljali. Ko še ni preteklo štirinajst dni, pride nekega dne Ludvik k Tomažu in mu javi: — Galijona je zopet v najlepšem redu in kakor nova, pripravljena, da odjarda. Najmanjša malenkost ne manjka več. Rekli ti je treba edino še vprašanje, kako bo s posadko?

— Kapitana Ludvik, — mu odgovori Tomaž, — prepričam ti v tem popolno svobodo, kakor jo tudi moraš imeti. Saj si ti poveljnik galijone, in ne jaz, in ladjo, ki je bila zaplenjena v najino skupno korist, hočeš spraviti brez nevarnosti v Francijo. Kako pa misliš Koliko fantov potrebuješ za posadko?

Ludvik vaje z glavo: — Kapitana Tomaž, — pravi, — velemožni gospod Colbert, ki je strokovnjak v mornariških zadevah, ne bi takšne ladje spustil na morje brez dvestopetdeset mornarjev in stoindvajset vojakov, ki bi morali biti najlepše vpisani v ladijski imenik.

— Da, tudi jaz mislim tako, — doda Tomaž s širokim nasmehom. — Mi pa nimamo niti dvestopetdeset mornarjev niti stoindvajset vojakov. Če seštejemo vse skupaj, kar je zdravih, imamo le petdeset in štiri fante. Naših osem ranjenecv in pohabljenecv ne smem pristiavati, ker ni med njimi nikogar, ki bi mogel nategniti le eno vrv.

— Res, — prav Tomaž, — Pa če že velja petdeset in štiri dobro bilih maloneških fantov več ko stoindvajset vojakov in dvestoinštirideset mornarjev, če treba, da napadejo, — kdor tega poprej ni vedel, se je lahko na galijoni prepričal, — je pa le res, kar je res: Petdeset in štiri je le petdeset in štiri, in nič več, če pomisliš, da imaš ladjo trideset in pet sežnjev visoko, s štirimi jambori, s sedemdeset in štirimi težkimi topovi, porazdeljenimi na dva artilerijaska krova. To vse je mnogo preveč za sto in osem rok. Ne boš imel preveč moštva, ne, brate Ludvik! Vzemti ti vse naše fante in pusti mene samega na "Lepi podlasici". Jaz sam zadostujem, da stražim vse, kar je tu v tem varnem pristanu. Sicer pa, če treba, kaj bi me zadrževalo, da si najjemale nekaj dobrih Flibustejcev? Najbrže jih ni mnogo, ki bi odklonili skupen odhod s kapitano Tomažem Trubletem!

Zares se Tomaž ni motil. Petdeset in štiri fante, za borbo prvovrstni, vendar niso zadostovali, da v redu zasedejo vse službe na galijoni. Bilo bi več ko nepremišljeno, če bi hotel obdržati še koga od tega že itak pičnega števila. "Lepi podlasici" se pa v prijaletski luki res ni bilo bati nikakršne opasnosti.

Kljub temu se je Ludvik Gueule dokaj časa upiral spoznanju svojega prijatelja in zapovednika. Mnogo predobor mornar je bil, da bi bil ugovarjal pravilnosti tega predloga. Upiral se je le temu, da bi Tomaž tako popolnoma zapustil, da ostane na zpuščenih fregati liki priklenjen stražni pes, ki ga je gospodar pozabil na dvorišču zpuščenega posestva. Na sličen način so že večkrat Flibusteji izstavili svoje voditelje, opremljene le z orožjem in malenkostjo hrane, na pustem otoku, če so bili z njimi nezadovoljni. Kako pa naj se opravičuje takšna brezsrčnost nasproti najboljšemu in najuspešnejšemu kapitanu in to še celo v trenutku, ko je ta kapitan pripravil vsi posadki velikansko bogastvo?

Toda na vse te ugovore odgovarja Tomaž le s smehom. Potem se pa razljuti, udari Ludvika po ramu in mu ukaže, naj molči:

— Brate Ludvik, — pravi, — vem, da me imaš rad in vidim, kje te čevlji žuli. Vendar bom ukrenil po svoji lastni glavi in zgodilo se bo tako, kakor sem odločil jaz. V ostalem se ti ni treba ničesar bati. V šestih ali sedmih mesecih se zopet povrneš, čim bo plen, ki ga voziš sedaj, na varnem. Hudiča! Le besedice reči, pa ti dam zagotovilo, da me najdeš ob svojem povratku bolj jasnega, podjetnega in zdravega ko tu uro!

— Že mogoče, — zamrmra Ludvik, — toda telesno zdravje ni glavno. — Sedaj skoči skrb tudi Tomažu za vrat in smeh ga mine. Kljub temu pa odprdi s krepko kretnjo vse vzmemirajoče misli daleč od sebe in jih prikrije v svoji notranjosti.

Kakor je Tomaž zahteval, tako se je tudi zgodilo. Teden kasneje je galijona dvignila sidro in odri-

nila z dobrim vetrom proti ljubljenski domači Franciji in vseh štiriinpetdeset fantov z njo. Z vrha zadnjega kastela svoje fregate je pa Tomaž gledal, kako odhaja njegovo moštvo, ki je je tolikrat vodil k zmagi, in ki ga sedaj pozdravlja z brezkončnim "Vivat!" in z mahanjem čepice, kakor le redkokdaj pozdravlja moštvo šefa eskadre ali kraljevskega admirala na večer po zmagoviti bitki.

Odslej naj bi torej Tomaž Trublet živel na fregati kakor kak samotar mnogo tednov in celo mesecev, morda tudi celo leto, in pod njegovim zapovedništvom ne bo z njim na fregati nihče drugi, ko nekaj pohabljenih tovarišev in bolnikov, ki jih ni bilo mogoče vzeti na krov galijone in ki zato ližejo tu svoje neozdravljive rane, kakor jim je pač mogoče.

Tomaž je bil sicer težko ranjen v svojih neštevilnih bitkah, spopadih in praskah, toda vedno le lahko. Zdrav in krepak, kakor je bil, se je zdel prav neprimeren za tako strežajsko službo, v katero so ga obsodile okoliščine. Flibusteji in drugi prebivalci Tortuge so se nemalo čudili, ko so izvedeli za več ko nenavadni sklep najslavnijšega korzarja na ameriški obali. Sklep, ki ne pomeni nič več in nič manj ko gladek odstop. Večina te vesti v začetku sploh verjeti ni hotela in je kratkomaletajala, da bi bilo Tomaževo moštvo odjadralo na zaplenjeni galijoni, ki bi je niti moštvo niti njega potročnik ne bilo nikdar dobilo v roke brez Tomaža. Kako naj verujejo, da je ostal Tomaž sam in zapuščen na krovu prazne fregate, ki leži sedaj ob obali za pomolom s položnimi jambori in spuščeni mi rajnami in ki izgleda tako, kakor da potrebuje bolj vratarja kakor kapitana! Toda neverniki so se morali o tem kmalu prepričati, kajti številni ribiči in mornarji, ki so s svojim čolnom prišli v bližino "Lepe podlasice", so videvali Tomaža Trubleta na lastne oči, kako se brez miru sprehaja po zadnjem kastelu fregate od leve na desno in potem zopet od desne na levo, ali pa, kako se naslanja s komolci na rob in po cele ure stoji v morje. Te vesti so povzročile najgloblje začudenje. Toda kmalu se je pričelo snijati, da ima Tomaž svoje vzroke za sedanje svoje mirovanje, ki sledi več ko štiri letnemu nemirnemu lovu po vseh ameriških vodah. Tomaž je ujel na krovu zavzete galijone mlado špansko damo, ki je lepša ko solnce in ki si jo je pridržal zase. Kraljevi namestnik je imel nečaka, ki se je baš vrnil iz latinskih šol. — Ta fant si je dovolil nekaj prav dobrih zgodovinskih opazk in je primerjal Tomaža s Hamibalom, ki si je po velikanskih zmagah privoščil nekaj let oddiha v mehkužni Kapui.

— Bogami, — so potem govorili, — ljubezen je res največji mojster. Celot naš Tomaž posnema toliko drugih ponosnih borec in si je izbral drugo polje za svoje pohode in zmaghe. —

Če res primerjamo borbo z borbo, je borba za ljubezen bila najtežja, kar jih je Tomaž prestal v svojem življenju.

Ujeta Juana nikakor ni postala bolj krotka; tudi čas je ni ukrotil. Ob tej negibni trdoglavosti in španski oholosti sta se zlomila in potrpljenje in nasilnost. Njena krepkost, stekla in besna krepkost, je ostala zmagovalna. Obe stranki sta še vedno držali pozicije prvega vojnega dne. Ujetnica živi v kapitanovi kabini, Tomaž pa v Ludvikovi. Posadka se ne umakne iz svojih utrdb. Kdor bi opazoval oba upornika od blizu, ne bi mogel reči, kdo je pravzaprav gospodar in kdo suženj. Vendar je prihajal vsak dan po enkrat Tomaž k Juani in jo silil, da se razgovarja z njim. Pretveza za te posete mu je bila uljudna skrb za njeno zdravje. Da govorimo istino, si je Tomaž v resnici delal skrb za svojo ujetnico in za njeno zdravje in ji je omislil celo indijansko sužnjo v dar. Juana je sprejela z istim obličjem ponosne kraljice kakor vedno.

(Dalje prihodnjic.)

NOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

SKUPINA KRALJEVSKIH LOVCEV

Ta slika je bila vzeta pred neko lovsko kočjo na Danskem. Z leve na desno so: danski kralj Kristian, sin švedskega prestolonaslednika Gustav Adolf, švedski kralj Gustav V. in znani švedski raziskovalec priine Viljem.

Predstava indijskega čarovnika.

Mnogo se je pisalo o tem indijskem čudodelcu, mnogo neverjetnega in nerazumljivega. Pariz se je zopet enkrat razdelil v dva tabora — v vernike in skeptike. Skeptikom je bilo seve lahko: z izjavo "Za prosvitljenega človeka današnjega časa čudeži ne eksistirajo" je bila zanje stvar opravljena. Oni pa, ki se boje, da bi jih svet smatral za manj prosvitljene ali celo za bebe, če bi glasno izpovedali, da kljub vsemu znanju človeški razum ne more douneti, kaj šele razložiti gotove pojave, ti govore le previdno. Iz besed teh in onih pa je odsevala želja, pripraviti čudodelca z Gangosvih bregov od tega, da bi pokazal svojo čudovito moč ne samo v privatnih krožkih, ampak tudi pred široko javnostjo. Tahri-bey je želji ugodil.

Prostorna dvorana v "Theatre des Champs Elysees" je nabit polna izbrane publike vseh poklicev. Zastopani so zdravniki, odvetniki, umetniki, novinarji, politiki, in med njimi je skoraj polovica dam. Vsi so vidno vznemirjeni. Zavesa pred odrom se odpre in pojavi se Tahri-bey, ki sedi, pravzaprav ždi na stopnicah, ki si jih je dal prinesiti na oder. Orientalški parfemi in kadila razširjajo sladke, opojen vonj po dvorani. Poleg rampe stoji podstavek in na njem dva dolga, močna, ostrobrušena mečca in deska, iz katere mole neštete kakor šivanka ostre konice. Na desni je miza z ostrimi bodali in dolgimi iglami. Impresario nas pozove, naj se osebno prepričamo, da so meči, bodala, igle in želbli pristni, da so vse te stvari resne in bodče. Več ljudi se v resnici poda na oder, med njimi tudi jaz. In izkaže se, da nas pogled ni varal: bodala bi se dala brez vsega porabiti kot britve, meča pa sta tako ostrá, da mi je prst takoj zakrvel, ko sem ga nalahno pritisnil na konico. Vsa preplašena se poda množica na svoje prostore nazaj — fakir pa se ves ta čas ni niti ganil, še ozrl se ni na nas.

Dvorana je umoknila. Tedaj se Tahri-bey dvigne in stopi naprej. Zrak je poln vročine napetosti. Fakirjev obraz je strahotno blede, morda zato, ker ga obroblja gosta zamolklo — črna brada. Čudno srepe njegove oči gledajo nekam daleč v prazno. Tedaj postoji fakir sredi odra, izpregovori par slabih francoskih besed v pozdrav, nato dvigne obe roki, in pogladi z njima nalahno obraz in vrat: telo mu polagoma otrpne, oči se zaklopijo — nastopila je hipnoza povzročena od avtosugestije. Fakirjevo telo je naenkrat trdo kot kamen, če bi ga hotel upogniti, bi ga zlomil. Močne roke ga primejo, potegnejo objeko z njega in ga položijo na o-haba nabrušena meča. V tem privleče osem mož na oder ogromno skalo in jo zavale na otrplo telo. Najmočnejši med njimi zaviti bat in jame z vso močjo tolči po skali. Ne, to je že preveč! Še predno pa-

de drugi udarec — skala se je že pod prvim razklala — je nekaj gledalec že v nezavesti. Odnesejo jih v predsobo, fakir pa še vedno leži na konicah obeh mečev.

Sedaj se mu približata dva pomočnika, ga snameta in položita na desko, ki je posajena v želbli. Eden od njih stopi nanj in začne skakati po otrplem telesu. V tem so se ljudje že pomirili. Otopelo telo se polagoma vzravna. Tahri-bey odpre oči, iz katerih odseva še vedno oni srepi soj, zgane noge in vstane.

A zdi se, da še ni pokazal vsega, kar zna. Fakir vzame v roko meč in si ga zabode v vrat — bogme, to vendar ni tisti goljufivi meč, kakršnih se poslužujejo žonglerji v cirkusih! — drugega si potisne v prsa, z ostrimi iglami pa si prebode obe lici. Niti kapljica krvi se ne prikaže v ranah. Predno potegne čudodelce igle in bodala iz telesa, povpraša zdravnike, ki stoje vsi zaprepaščeni okoli njega in ga s svetim strahom opitavajo, če žele, da bi rane krvavele. Ko zdravniki vprašanje potrdijo, se naenkrat pokrijejo hrbet in prsa z rdečimi kapljicami, iz rane v prsih, ki jo je povzročil sunek z iglo, pa brizgne tenek rdečec cunek — krvi. V novič se onesveščajo ljudje v dvorani in tudi, najhladnokrvnejši skeptiki kažejo nenavadno razburjenje. In glej čudo: med onesveščenci so večinoma sami moški. Dáme kažejo občudovanja vredno odpornost in nadvlado nad živci vedno — kadar prevladuje v njih radovednost!

Toda največja senzacija predstave je šele sledila. Fakir se je znova začel gladiti po obrazu in vratu ali to pot so magnetične poteze trajale dlje časa in njegovo telo je potem otrplo, kakor da je mrtvo. Pomočniki so nato prinesli na oder krsto, položili fakirja vanjo, mu zamašili nosnice, namestili v krsto prsti, ki je truplo popolnoma zakrila, ter krsto zabili. Počasi, neskončno počasi, so tekli minute. Končno je minulo deset minut. Pomočniki so potem krsto otvorili in odklopili prst: v njej je ležal fakir, glavo med rokama in nalahno nagnjeno na ramo. Njegov obraz je tako blede, da smo se v prvem hipu resno prestrašili, da je drzni fakir plačal svoj nečuvni eksperiment s smrtjo. Toda polagoma se jame življenje vračati v njegovo telo, ki se sprva nalahno strese, potem pa se sunkoma dvigne v konvulzivnih krčih. Glava se vzravna, roke se mu povesijo, oči se odpro in počasi se napoti oživilni fakir prot zaprepaščeni publikli. Medpotoma deli med ljudmi amulete, za katere se ljudje naravnost tepejo. In meni se je zdelo, da so se hladni skeptiki, ki so še malo popreje odvažno zagotavljali, da ne verjamejo nobenemu fakirju, še najbolj potegovali za njegove spominke.

NOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

ZVER V ČLOVEŠKI PODOBI

Pred poroto v Liegnitzu se vrši senzacionalen proces proti 26letnemu pekavskemu pomočniku Hamannu, ki je obtožen, da je meseca avgusta 1923 v svojem stanovanju umoril bogato, lepo in mlado vdovo, gospo Slivo, nakar je njeno truplo sežgal v peči za kruh.

Umorjena vdova je bila optantinja, ki bi morala zapustiti Poljsko. Zato je potovala v Nemčijo, kjer je hotela kupiti posestvo. Tu se je seznanila z obtožencem, ki je je nalagal, da je njegovo posestvo naprodaj. Obtoženeec, ki je navedel, da je živel dolga leta v nedopustnih odnosih s svojo 45 letno materjo, kljub temu, da se je že kot 22letni mladenič oženil z zelo mlado deklico iz dobre hiše. Ta zakon pa je trajal samo 17 dni. Razmerje med Hamannom in poljsko vdovo je postalo kmalu intimno. Hamann ji je končno prodal materino posestvo, za katero je plačala 200 milijonov papirnatih mark. Toda s trenutkom prodaje je Hamann pričel sovražiti lepo vdovo.

Ko se je vdova hotela naseliti v svojem novem domu, sta ji sin in mati nasprotovala na vse načine. Končno sta se navidezno pomirila in dovolila vdovi, da se naseli. Pet dni potem pa je vdova izginila brez sledu. Vratislavska policija je ugotovila, da so Hamannovi sosedje na dan, ko je vdova izginila, čutili močan duh po sežganem mesu in da je Hamann od takrat naprej kupoval kruh zase v tujih pekarnah. O poteku obravnave bomo poročali.

Z beogradske univerze.

Za docente gospodarske finančne skupine na pravni fakulteti beogradske univerze so imenovani dr. Aleksa Jovanović, dr. Jovan Lovčević in dr. Milan Žujović.

POZOR ČITATELJI!

Ta teden bomo začeli razpošiljati Slovensko-Amerikanski Kalendar. Najprej ga bodo dobili oni, ki so ga že naročili.

Cena mu je 50 centov.

Uredništvo Glas Naroda.

SLUŽBO DOBI

Slovenka ali Hrvatca za domačo dela. Plača po dogovoru. "Služba", c.o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (3x 17.18.19.)

NOVE, PRAVE VICTOR BOŽIČNE GRAMOFONSKÉ PLOŠČE

Ravnokar prejeli iz Victor tovarne. Narocite jih takoj, dokler zaloga ne poide.

450	Sveta noč, blažena noč, Božična, Mitte Kristjani.	Poje kvartet "Conemaugh", pod vodstvom Iv. Potokar, I. tenor C. Reval, 2. tenor, I. Potokar, I. bas J. Korbar, 2. bas Ivan Pašk.
451	78312 Kako je bilo pri Hamletu? Kneftra in vagabundi.	Za smeh, Dandava, harmonika in drugi.
452	98716 Dve srci, polka, Kragulj, valček	Staršova družba, (12 oči, oči \$1.25)
453	77897 Sirota, Strunam.	Pojete Miss J. Lovše — M. Udovc.
454	77915 Taniska, valček, Na poskok, polka	Hojerjev, trite na harmonike itd.
455	78088 Dunajski škril, polka, Gavarski sosis.	Godbeni kvartet
456	78176 Dve utvi, Oj večer je že.	Pojete Miss J. Lovše — M. Udovc.
457	78477 V Clevelandu sem doma, polka.	I. Spelček, na harmoniko.
458	78182 Šentklairski Paberk, Nove Harmonike.	Dandava in drugi z harmoniko. Smehna.
459	78188 Poročna polka, Sladke Viljice, valček.	Dandava in L. Spelček, Smehna.
460	78249 Krščenič, Angelj sveti z nebes dol, Poje P. Potokar.	Godbeni kvartet
461	18952 Santa Clause Tells of Mother Goose Land, Nekaj za vašo mladino (otroke) v angleškem jeziku, smeh, pitčice, živali itd.	Godbeni kvartet s pitčkami.

IVAN PAJK, Urar in Victor Dealer, 24 Main Street, Conemaugh, Pa.

Krasni stenski kalendar bomo poslali vsakemu našemu odjemalcu.

SLOVENSKO DRAMATIČNO DRUŠTVO

Ivan Cankar

priredi

V NEDELJO, DNE 22. NOVEMBRA

v dvorani Slov. Nar. Doma v Clevelandu, zabavno štiridejansko komedijo

"ZAROKA PO RAZMERAH"

a li

"LOKALNA ŽELEZNICA".

Med predstavo pojeta gde.

JOSIE in MIMI MILAVEC

Začetek igre ob 2. uri popoldne in ob 8. uri zvečer.

PO VEČERNI IGRU V SPODNJI DVORANI

PLESI!

IGRA, PETJE, PLES.

SMEHA ORLO VME!

Vstopnice v predprodaji pri Bradaču v S. N. Domu.

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE Sigurno 25% ceneje kot drugod.

REGALJE, PREKORAMNICE, TRO-BOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITD. 331 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

VICTOR NAVINŠEK

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

GOSPODAR PLAVŽEV.

Francoski spisal Georges Ohnet.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

19

(Nadaljevanje.)

Skoro brez prehoda, kot ptica, ki zaspi po završenem petju tik poleg gnezda je naslonila tudi od potovanja izmučena Parižanka po kratkem molku svojo glavico in redno dihanje, ki je prihajalo skozi njeni napoli odprti ustnici, je kazalo, da jo je premagal spanec.

Markiza in Claire sta izmenjala dobrohoten pogled, spremljan od smehljaja, se lotili ročnega dela ter pričakovali prebujenja mlade žene, ki je ostala še vedno otrok.

Baronica Sofija de Prefont. — kakšna ironija! Sofija, ime modrosti, je bilo dano tej vrtoglavi. — sorodnici markiza de Beaulieu! Bila je vzgojena skupno s Claire v samostanu ter je istotako pripadala stranki plemenitašev, ki so tako osorno postopale proti meščanki. Tudi ona je poznala dedinjo Moulineta. Angeljsko dobrega srca, a vihrava, je skušala celo svoje življenje s svojo dobroto popraviti zlo, katero je napravila svojo lahkomiselnostjo. V veliki meri je prispevala k sovrstnosti, katerega je gojila Athenais napram gospodini de Beaulieu. Ona je bila, ki je iznašala takoj prvega dne za gospodino Moulinet priimek "Mali kakao". Ko je prišlo nekoč med trinajstletnimi učenci da ročnega spopada, je bila Claire ki je ustavila preprič kot največja in najbolj pametna.

Athenais pa je bila še bolj jezna na to posredovalko kot na svoje nasprotnice. Razventega pa je bila gospodična de Beaulieu impozantna prikazen. Bila je takorekoč poosobljenje aristokracije, ki je delala mali Moulinet življenje tako trpko in ravno vsled te odločnosti je vzbujala največ srda v sren zaničevanega otroka.

V resnici pa ni gospodična de Beaulieu nikdar prizadela Athenais ničesar hudega, a naravi obeh sta tvorili najbolj izraziti kontrast.

Vse, kar je bilo spojeno s to patriarhalno je žalilo in dražilo meščanko: bele roke, eleganca obleke, prav do pisalnega papirja z zlatim monogramom ter rokavice, katere je nosila gospodična de Beaulieu tekot prostih ur.

Claire in njene prijateljice so se tikale. Tudi Athenais se je hotela pobratiti z vsemi — in vsled tega je nastal velik preprič v tem miniaturnem svetu. Sofija de Hennecourt, — to je bilo namreč deklško ime baronice — je odločno odklonila tako zaupnost ter je vedno rekla "Vi" hčerki izdelovalca čokolade. Claire se je smejala tem otročarjam ter je istotako tikala Athenais, a slednja je videla v popustljivosti Claire le žaljenje. Sovražno razpoloženje male Moulinet ni nikako ušlo Claire, a delala se je kot da ne pripisuje temu nobene važnosti in ravno s tem je razkrivala svoje omalovaževanje meščanske hčerke.

Med gospodično de Hennecourt ter malo Kakao se je vršila neprestana in trpka vojna. Nekega dne je prišla Sofija z zavojem čokolade in potem ko je ponudila vsem svojim prijateljicam čokolado, se je približala tudi Athenais ter rekla dvorljivo: — Ali točete tudi vi? Mirno lahko vzamete, ker ne prihaja iz vaše hiše.

Athenais je prebledela od srda, izrgala nasprotnici zavoj ter ga vrgla s tako silo skozi okno, da se je zdrobilo steklo. Nastal je pretep, v kojega poteku so ostale zrinile Athenais proti razbitemu oknu, kjer si je porazila roko. Iz jeze in strahu, da vidi teči svojo kri, je padla Athenais nezavestna na tla. Sledela nenadnemu nagibu svojega dobrega srca, je Sofija objela malo Moulinet ter se obtožila kot povzročiteljica cele nesreče.

Od tega dne naprej se je izpremenil prizor. Athenais je javno nastopila na čelo meščanske stranke in šola je razpadla na dva tabora: — plemenitaški na eni strani in bogatini na drugi. Otroci so razšli in spori so zavzeli bolj umerjeno, hinavsko obliko, ki je že čakala poznavanje družabnih oblik. Nje več se niso praskali, a se tem okružitve ranili z besedami.

Claire s svojim ponosnim, osebnim vedenjem, se ni adeleževala ter spopadov, a raditega je bila prav tako zaničevana kot druge. Med njo in Athenais se je vnel molčeč boj. Gospodična Moulinet je postala izrazita nasprotnica gospodične de Beaulieu in priznati je treba, da sta si stali dobe rivalki nasproti z enakimi silami.

Medtem pa si je papa Moulinet pridobil ogromno premoženje. Pravi, da ga je naučila kemija živil postopanja, ki je sicer jemal njegovi čokoladi redilno vrednost, a mu prinašal vsako leto velike svote.

V pariškem svetu so že pričeli računati z njim kot možem finančne vrednosti. Postal je razsodnik pri trgovskem sodišču in njegovi prijatelji so ga smatrali za pomembno osebo.

Moulinet je bil ponosen na svoj žakelj, denarja, a je ostal vedno xti priprosti, a nikakor hudobni človek. Vsakemu je rad napravil uslugo, a seveda pod pogojem, da niso bili pri tem oskudovani njegovi interesi. Ker je bil zelo častiljive, si je neumorno prizadeval razširiti krog svojih znanstev in skrbno je izbiral svojo družbo. Nikdar ni zrl od zgoraj navzdol, pač pa je dvigal pogled proti nebu. Na ta način je došel na višino.

V starosti šetnajstih let je zapustila Athenais samostan ter svoje součenke, ki so jo videli od tedaj naprej le v nedeljo v Bois de Boulogne, v krásni ekvipaži njenega očeta.

Par mesecev pozneje sta se vrnili tudi Claire in Sofija v domočo hišo in vojna je prenehala vsled pomanjkanja sovrastnikov.

Sovražnost pa je ostala v sren hčerke Moulineta in z zavistjo je zasledovala sijajno življenje svojih rivalov.

V operi je zrla iz lože v drugi vrsti, katero je stari Moulinet preskrbel z velikim naporom, polna zavisti na lože v prvi vrsti, kjer je kraljevala gospodična de Beaulieu ob strani Sofije in kamor so tekot odmorov prihajali najbolj elegantni kavalirji, dočim ni bilo nikogar v loži Moulineta.

Athenais si je trpko mislila: Eden teh sijajnih kavalirjev bo gotovo poročil Claire. Kljub temu pa je Sofija prva stopila pred altar. Njena poroka se je vršila z velikim bleškom v cerkvi svetega Avgustina. Athenais ni bila povabljen, a nekatere prejšnje součenke so trdile, da so jo zapazile v cerkvi, močno zakrinkano.

Po poroki Sofije ter odpotovanjem vojvode v Petrograd je žive la Claire zelo osamljena in sedaj je bila celo že šest mesecev odsotna iz Pariza. Spomin na Athenais je popolnoma izginil in ko je zrla na spečo baronice, ni nikakor mislila na spore, katere je povzročilo lahkomiselnost obnašanje Sofije.

Vrata salona so se odprla in to je predramilo baronico iz nje-nega spanja. Videla je vstopiti svojega moža in Octave. Hitro je skočila na noge ter vzkliknila radostno.

— Moj Bog, pustili so me zaspati! Ali je človek tukaj kot trnuličica v začaranem gradu? Komaj sem dospela in že sem zaprla oči. Kje pa je odrešujoči princ? Ali ste mogoče vi baron? Ne, Octave je Draga teta, opusti mi. Vsega je kriv ta zrak na deželi. V Parizu nismo vajeni tako krepkega zraka.

BIVŠI PREDSEDNIK TAFT IN NJEGOVI BRATJE

Z leve na desno so: H. W. Taft, znani newyorški advokat; predsednik najvišjega sodišča W. H. Taft; časnikar C. P. Taft; U. D. Taft, šolski ravnatelj v Watertown, Conn.

— To je le prvi utis, — je rekla markiza. — Jutri se boš že privadila.

Baron se je približal svoji ženi z mirno resnostjo.

— Drago dete, — je rekel, — izvršil sem ravnokar tvoja povelja. Celi grad je zakarikadiran ž njo.

— Dobro, — je rekla baronica z izrazom zadovoljne kraljice.

— Ali bi ne hotela videti svojih sob? — je vprašala Claire svojo sorodnico.

(Dalie prihodnjic.)

Branko:

Čudežni otrok.

Nekoč sem sedel v družbi, kjer se je mnogo govorilo o nadarjenih in nadarjenih otrocih. Razumljivo mi je bilo, da je vsaka dobra mamica hvalila svojega ljubljenečca, ki ji je bil vzor in višek vseh mogočih talentov, nakopanih v mali glavici. In določali so jim bodoče stanove in poklice. Vsa slavna in velika bodočnost otrok jim je smehljaje plavala pred očmi, vsa sreča in z rožami posuta.

Kako lepa je mlada mati, ki sanja o bodoči sreči svojega otroka! Ž nji mjo doživlja, vsa blažena in srečna, dvojno srečna, zase in za svojega ljubčka!

Videl sem pa tudi matere, ki so v poznih letih jadikovale nad zrušeno srečo in razdrtimi življenji svojih nesrečnih otrok. Bile so dvojno nesrečne, zase in za otroka!

Bivši mornariški kapitan je pripovedoval zgodbo, ki jo je družba poslušala z velikim interesom, nekakim notranjim sodoživetjem. Stari gospod, ki je pač vedel, kaj je življenje, je govoril sočutno, da, zdelo se mi je celo, da se je usoda nesrečnega plesalca Nina njega samega bolje tikala, kakor je družba slutila.

V južnem pristaniškem mestu, kjer sem živel nekaj časa, se je rodil moji prijateljici fantiček, za katerega usodo sem se hotel poseben zanimati. Razumete me, če rečem, da mi je bila to vesela in prijetna dolžnost. Toda služba me je zagnala v severne vode in šele po dolgih letih sem se vrnil k svoji prijateljici in Ninu. Da sem vedel, kaj bodo prislojene ženske napravile iz ubogega fantička, bi gotovo ne šel v tujino. Zakaj, gospoda, nesrečno življenje se mi zdi kakor havarirana ladja. To je žalosten pogled.

Nino je rastle kot mlado drevo v pomladnem solncu-kot mladi sokol na visokem gnezdu! Njegova mati in njena sestra sta ga vodili od prijateljice do prijateljice in vse ga je občudovalo. Bil je lep kot rdeči nagelj. Končno je teta Nana, ki je bila v mladih letih pri nekem gledališču, prišla na sijajno misel!

Nino naj postane plesalec! In res so ga dali v šolo k balerini in otrok je čudovito napredoval. Vse se mu je čudilo. Z eno besedo, z dobrimi šestimi leti je bil že človek, o katerem se je pisalo in govorilo.

Življenje je teklo z brzimi koraki. Nino pa je nadaljeval svojo pot od uspeha do uspeha. S petnajstimi leti je prišel v Ameriko, kjer so ga takorekoč na rokah nosili. Tudi meni so prišli v roko ameriški časopisi z njegovo sliko in

napisom: Nino, čudežni otrok. Srečna mati, srečni otrok, sem si mislil.

Toda šele pozneje sem izvedel žalostno novico. Če je bil v parku in je gledal, kako so se otroci igrali, je prošil teto:

— Ali se smem igrati? Teta ga je zavrnila:

— Ne, misli raje na uro, ki jo imaš danes pri balerini!

Nino je žalostno gledal vesele otroke ...

In drugič zopet se mu je zahotelo slaščice, ki jih je videl v izložbi:

— Teta, kupimo si slaščice ...! — "Nino, danes imaš nastop, ne smeš jesti ..."

In Nino je gledal ves potri na velike plakate, ki so oznanjali njegov plesni večer.

Ko je imel kakih osemnajst let, je nekoč po predstavi zvečer izginil in se vrnil šele zjutraj domov. Mati in teta sta vedeli, kje je bil ... Alarmirali sta cel sodni dvor: balerino, kritike, znanee in celo ne ki zdravnik se je našel, ki je za primerno vsoto dokazoval fantu, da ne sme uživati tako kot drugi ljudje in da je treba za njegovo umetnost popolnoma vzdržno živeti ... Posebno ženske se mora ogibati popolnoma.

In tako je slavni čudežni Nino nekega večera sredi programa omagal, stennilo se mu je pred očmi in zdravnik so mogli konstatirati samo živčno prenapetost. V boleznih je govoril samo o veselju, igranju in nekaj zmedenega o ženskah. Balerino, ki ga je obiskala, je zagnal skozi vrata in v teto je virgel stol. Z nikomer ni hotel govoriti, nikogar videti ...

Pozneje so ga prepeljali v sanatorij. Tam je sedel pri oknu nepremično in gledal ljudi, ki so hoteli mimo: bil so vsi srečni mladi ljudje, vsi preprosti in vsakdanji, nihče ni bil čudežen otrok, a vsi so bili mirni in veseli. Videl je sovrstnike, vsak je zaupno kramljal z mladenko. Parčki so se smejali v solnce in mladosti.

Nino je sčasoma popolnoma otopel. Ni se premaknil z mesta. Zjutraj so ga morali oblačiti, zvečer spravljati v posteljo in ga pitati kot malega otroka.

Ko sem zvedel za katastrofo, sem se takoj odpeljal k revežu. Ni me poznal. Bil sem ravno priča dogodka, ki ga ne pozabim nikoli.

Strežaj je vodil ubogega plesalca k veliki omari. Tam ga je oblekel v baletni kostum. Nino je stopil v kostum pred zrcalo in se tam priklanjal ložam-parterju in galeriji. Na njegovem obrazu je bil žalosten nasme, smehljaj čudežnega otroka, slavnega umetni-

ka, veličine, ki je bil vse drugo kot normalni človek.

Solze so mi zarosile oči. Strežaj pa mi je pripomnil:

"Gospod, to ponavljamo vsak dan, vselej v drugem kostumu!"

Dve leti pozneje je ubogemu Ninu smrt izkazala najvišje priznanje: peljala ga je na veliko nebesko pozornico, daleč proč od smešnih in pomilovanja vrednih ljudi ...

No, drage gospe in mamice, katera od vas bi si želela takega čudežnega otroka, o katerem bi vse govorilo in pisalo? Nobena. Saj največja slava in največje čudo ni kar človek neobhodno potrebuje. Vsaj jaz mislim, da je največje čudo, biti povprečen človek, ki doseže vsaj toliko sreče, kot jo more doseči navaden zemljan in ki izpolni mesto, ki je določeno vsakemu smrtniku in naj bo to še tako preprosto ...

Ko je stari kapitan končal svojo povest, so vsi molčali. Mogoče je marsikatero mamico zbudil iz lažnih sanj, vse pa so gotovo odobravnale njegovo mnenje.

KDAJ JE ŽENSKA STARA

Ali je za žensko res nekaj strahu, če je stara? Ali ni nikakega nadomestila za ono, kar nam jemlje starost? Na ti vprašanju, ki si jih je že stavila marsikatera žena, ko je stala pred neumljenim ogledalom in ji je pokazalo prve gube na obrazu, odgovarja dama iz angleške aristokracije, lady Norah Bentickova.

Staro drevo, star grad, starinska cerkev, vzbujajo spoštovanje in občudovanje. Zakaj bi neki moral biti samo človek tisti, ki izgubi z leti na vrednosti v očeh drugih? Gre le za to, kako postane stari. Kaj nas briga, ako imajo naša lica gube, ako naš udje glede elastičnosti ne morejo več tekmovali z mladino? — Ni važno, kako izgledamo, ampak kaj smo. Nekatere dame so naravnost umetnice v tem, kako znajo z gračijoznostjo postati stare. Zavedajo se, da postajajo stare na zunaj, zavedajo se pa tudi, da so v sreči še vedno mlade in da jim ta okolnost daje poseben čar. Eno najbolj gotovih sredstev, da ostanemo mladi, je, da ne pretrgamo vezi, ki nas spajajo z mlajšo generacijo. Zakaj ni je stari, ki bi starejši generaciji odtujila mladino bolj kot grda navada, da jo sovrasti zgolj zaradi izgubljenosti mladosti. In to je trenotek, ko postane ženska res stara, ker jo začneja vse zapuščati. Kdor je sam se čuti starega, in kdor se čuti starega, je tudi res.

Coleridge deli stare ženske v tri kategorije: v "ljubo staro dušo", "staro ženo", in "staro čarovnico". Dolžnost vsake ženske je, da skrbi za to, da je ne šteje. Je v eno zadnjih kategorij. Ni nikakega dvoma, da okolica močno pomlajuje. Ljudje, ki jih obdaja sama ljubezen, obdrže do pozne starosti še vedno nekaj mladosti. V ljubeznivih besedah je nekaj oživljajočega fluida. Zagotovilo, da izgleda kdo zelo mlad, gotovo pripomore mnogo, da je človek tudi na zunaj mlajši. Otroci si žele biti stari, starina pa, da bi bila še enkrat mlada. Otrokom se zdi, da je še daleč, daleč tisti čas, ko bodo dorasli, starim ljudem pa je mladost kot daljne sanje. Toda kadar pride človek šele na večer svojega življenja do slave in veličine, se pojavlja pri ženskah dostikrat pravi čar v tridesetih ali celo šestdesetih letih, ko so bolj mamljive kot takrat, ko so jih imele šele dvajset. Zakaj starost ne more uničiti gračijoznosti in ene lastnosti, ki je ni mogoče definirati, ki pa tako zelo vabi moške. Take ženske imajo dar nemilosti, ki jim ga lepota nikakor ne more podeliti.

Tudi v prijateljstvu in ljubezni imamo mnogo odškodnine za ono, kar nam je vzela starost. Še imamo prijateljice, ki se z nami vred starajo. Toda krog naših interesov se je razširil in poglubil. Leta so nam pridobila marsikatero moč, ki nas tolaži in nam pomaga. Zvedo, kdor se je starosti predhodil in se krčevito upira novim idejam časa, za tega starost

Kretanje parnikov - Shipping News

18. novembra: Zeeland, Antwerp; Westphalia, Hamburg.
21. novembra: Olympia, Cherbourg; Republic, Bremen.
24. novembra: Pres. Wilson, Trst; Berlin, Bremen
25. novembra: Mauretania, Cherbourg; Rochambeau, Havre.
26. novembra: Albert Ballin, Hamburg.
28. novembra: Homeric, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen.
1. decembra: Muenchen, Cherbourg, Bremen.
2. decembra: Aquitania, Cherbourg; De Grasse, Havre; Arabic, Hamburg.
3. decembra: Thuringia, Hamburg.
5. decembra: Leviathan, Cherbourg; Paris, Havre; Majestic, Cherbourg; Martha Washington, Trst.

9. decembra: Berengaria, Cherbourg.
10. decembra: Luetzow, Bremen.
12. decembra: Homeric, Cherbourg; La Savoie, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
13. decembra: Columbus, Cherbourg, Bremen.
16. decembra: Mauretania, Cherbourg.
17. decembra: Mount Clay, Hamburg.
19. decembra: Andania, Hamburg.
22. decembra: Rochambeau, Havre.
26. decembra: Paris, Havre; Cleveland, Hamburg; Pres. Roosevelt, Bremen.
28. decembra: Majestic, Cherbourg.
29. decembra: Berlin, Cherbourg, Bremen.
31. decembra: Westphalia, Hamburg.

V JUGOSLAVIJO

TUKAJ SO DOBRE NOVICE

Nove Znižane cene za tja in nazaj v tretjem razredu do Zagreba od \$198. do \$210.

V Beograd in nazaj — \$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, — vključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Mauretania, Boland, Lspaland, Pittsburgh, Zeeland, Arabic itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združene države z ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščenega agenta ali

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 BROADWAY NEW YORK

nima nikake odškodnine. Tudi ljubezen se je v poznih letih poglubil in nas spremlja do groba. Ljubezen med zakoncem, ki sta se borila vse življenje za skupne cilje, ljubezen do otrok, delež na njihovih interesih, njihovem veselju in upih, vse to je vsaki ženski, ki si je ohranila mladostno srečo, bogato plačilo za izgubo mladosti. Na predvečer sklenitve računov z vsem posvetnim, je srečna, da ne pozna več zavisti, egoizma. To je tista ženska, ki pozna umetnost, da postane stara z gračijoznostjo.

Nemci in vzhodni garancijski pakt

Dočim skoraj vsi nemški listi odobravajo renski pakt brani le malo listov vzhodni arbitražni dogovor. Zlasti so nezadovoljni listi, ker jamči Francija za nedotakljivost poljskih in čehoslovaških mej, ne pa tudi za nemške. Celo socialno demokratiški "Vorwarts" je vsled tega nezadovoljen in pravi, da bi bilo bolje, da bi se za vzhodne meje sklenil ravno tak pakt kakor za Ren. Temu nasprotno pa konstatira "Taeg. Rundschau", ki je zelo blizu znanjenu ministru, da ne pomenijo dogovori med Francijo, Poljsko in Čehoslovako ničesar drugega, ko prilagoditev k prejšnjim francoskim zveznim pogodbam.

Sicer se pa ne sme presojati. Loearnskega dogovora počrkah, tem več po duhu, ki ga je ustvaril. Vzhodni arbitražni dogovor ni pomenijo nit inajmanje omejitve v Loearnu ustvarjene podlage za evropski mir.

Za dobro vdrzanje se ne more nič primerjati z dobrim, stariam
Pain-Expeller-jem
Pri prvem znamenju prehlada se poslužite tega izbornega domačega pripomočka ter preprečite komplikacije.
35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na tvorniško znamko Sidero.
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

MOŠKI Zaščitite se pred nalezljivo
SANYKIT
Kaj veste o najhujši nalezljivi bolezni? SANYKIT je najboljši zaščitni pripravek, ki ga lahko kupite v vsaki lekarni. Cena 1/2 šil.
V lekarni ali pri Sanykit Co. 100 Broadway, New York
Pazite na oblikovanje.

SLOVENSKI AMERIKANSKI KOLENDAR

za leto 1926.

bo v kratkem gotov. Letos mu je cena 50¢. Naročilu priložite znamke, moneyorder, ali pa gotov denar v priporočnem pismu. Pratikto Vam pošljemo takoj in koledar pa kakor hitro bo gotov.

Prejeli smo tudi večjo zalogo knjig, ki bodo v listu Glas Naroda priobčene.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je poseben, da je na tačno poučen o potnih listih, pri ljagi in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih samorezdači valed naše dolgoletne izkušnje Vam bodo gotovo v korist; tudi pričajočoma vedno le provostne parnike, ki tmajo kabine tudi v III. razredu.

Glasem nove naseljnike postaviti je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samorezdači tudi nedržavljan dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj tozadevna dovoljenja izdaja generalni naseljniki komisar v Washington, D. C. Prošnja za tako dovoljenje se lahko napravi tudi New Yorku pred odpotovanjem, te se polije prošnili v stari kraj glasom navojevše odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti vrodniška al svoja iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugosla vie bo pripisanih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 napre vsako leto po 671 prišeljenov.

Ameriški državljani pa samorej dobiti sem žene in otroke do 18. le ta bres, da bi bili šteti v kvoto. T rojene osebe se tudi ne štejejo kvoto. Stariši in otroci od 18. 4 21. leta ameriških državljanov s imajo prednost v kvoti. Pišite v pojasnila.

Prodajamo vome liste na vsi pfo ge; tudi preko Trsta samorezdači Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tam boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Prav vsakdo—

kdor kaj tace, kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspek —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda"

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA ZDROŽENIH DRŽAVAH "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V